

Vállalati kihívások és munkaerőpiac

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

dr. Parragh László

Magyarország GDP-je

- A bruttó hazai termék volumene Magyarországon **2022 II. negyedévében 6,5%-kal nőtt** az előző év azonos időszakához viszonyítva.
- **2022 I. félévében a gazdaság teljesítménye 7,3%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit.** A növekedéshez leginkább a **szolgáltatások és az ipar** nemzetgazdasági ág járult hozzá.
- Az IMF friss előrejelzése a 2022-es évre 5,7%-os gazdasági teljesítményt prognosztizál, amit jövőre jelentős lassulás válthat 1,8%-os növekedéssel.
- A **cél a recesszió elkerülése** és a 0 közeli állapot meghaladása.

*A GDP volumenváltozása
(az előző év azonos időszakához képest)*

Forrás: KSH

Inflációs adatok

- Az **energiaárak** jelenleg messze a **legerősebb inflációs hajtóerőt jelentik**, ezek a 2022. szeptember havi magyarországi inflációs adatban jelentek meg, ami így elérte a 20,1%-ot.
- Az energiát nagyobb részt importáljuk, aminek az árát euróban fizetjük meg, **ehhez az országnak forintot kell drága euróra váltania**, ami tovább drágítja azt. Ez tovább emeli az energia árát, ami később megjelenik az inflációban.

A háborús szankciók következményei

A pandémia utószelében a 2020. évi kereslet csökkenés sokkolta a gazdaságokat. A 2021. évi visszatérő, majd 2022. évi túlfűtött keresletet nem tudta a piac lekövetni, ez elkezdte fűteni az inflációt. Erre jött az orosz-ukrán konfliktus, ami magával hozott egy energiaár sokkot. A háborút követő Uniós szankciók okozta nehézségek következtében az infláció emelkedése további támogatást kapott.

A kormány által adott válaszok

Állam

- Elhalasztott beruházások
- Állami beruházási Stop
- Kifizetési stop
- Új állami beruházási keret TV.
- Új Beruházási lista

Lakosság

- Ár-sapkák
- Kamat és REZSI STOP
- Adó visszatérítés
- 25 év alattiak adó kedvezménye
- Családtámogatás
- CSOK, Babaváró, Felújítás

Vállalkozások

- Rezsitámogatás
- Energia ár támogatási pályázat 2022. október
- Kedvezményes és támogatott hitelek
- Érzékeny ágazatok célzott támogatása

A vállalkozások további támogatása szükséges:

- Digitalizáció, Robotizáció
- Zöld átállás, Energia átállás és korszerűsítés,
- Alternatív Forrás bevonás, Tőkéhez jutás
- Export tevékenység fellendítése területén

MÚLT

JELEN

JÖVŐ

VÁLLALATI REAKCIÓK

STABILITÁS

TŰZOLTÁS

REORGANIZÁCIÓ

Háborús
szankciók
+
COVID 19

Recesszió

STABIL GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS
PROSPERITÁS
ALACSONY KAMATKÖRNYEZET
KISZÁMÍTHATÓ ÉS ALACSONY
INFLÁCIÓ
MUNKAERŐPIACI TARTALÉKOK

MAGAS INFLÁCIÓ
FORRÁS HIÁNY
DRÁGULÓ TŐKEBEVONÁS
ENERGIAÁR ROBBANÁS
ALAPANYAG HIÁNY
ELLÁTÁSI LÁNCOK MEGSZAKADÁSA
MUNKAERŐHIÁNY

KIADÁS CSÖKKENTÉS, ÁTSZERVEZÉS
FENNTARTHATÓ ENERGIA FELHASZNÁLÁS ÉS
BESZERZÉS/ELŐÁLLÍTÁS
AKI BERUHÁZ/ KORSZERŰSÍT → VERSENYELŐNYRE TESZ SZERT
LIKVIDITÁS BIZTOSÍTÁSA
BIZALOM FENNTARTÁSA
EXPORT PIAC KERESÉS

KKV-k makrogazdasági jelentősége

A kkv-szektor gazdasági szempontból jelentős szerepet tölt be

- az ország jövedelemtermelésében,
- a külföldi tőke működtetésében,
- a beruházásokban,
- A munkahelyteremtésben, foglalkoztatottságban.

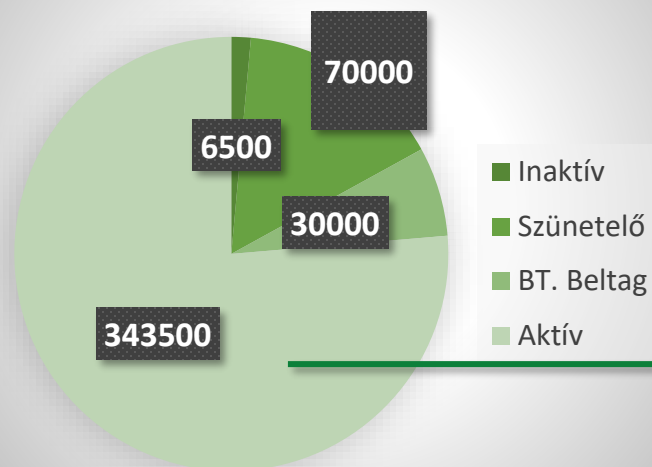
A kkv-k foglalkoztatják a munkavállalók több, mint kétharmadát, állítják elő a hozzáadott érték több, mint felét.

A kkv-k adják a nagyvállalatok beszállítói körének jelentős részét, rugalmasságuk és gyors reagálási képességük miatt a gazdasági növekedés fontos potenciálját jelentik.

Ezért minden lehetőséget meg kell adni számukra a további prosperitás fenntartásához, a mielőbbi kilábalás és fellendülés előmozdításának érdekében.

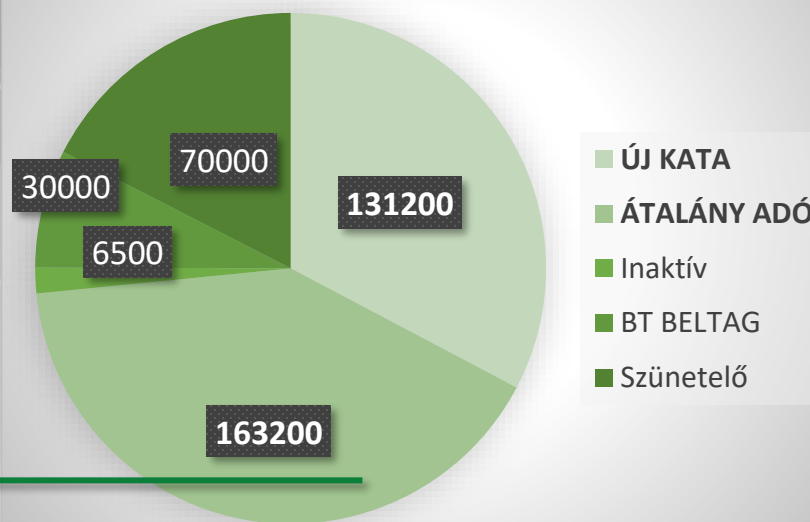
MKIK KKV-k érdekében tett erőfeszítéseinek eredménye

KATA 2022. augusztus

KATA számokban

KATA 2022. szeptember

KATA változás számokban eltűnő átforduló
vállalkozások száma, aránya

Helyi adók
(HIPA)felezése
és
befagyasztása

SZOCHO
csökkentése,
Szakképzési
hozzájárulás
megszüntetése

Jelenleg 131.200 Új KATA-s van és 163.200 átalányadó → még 2022.10.31-ig lehet átalányadó alá bejelentkezni!

A KATA átalakítás miatt az egyéni vállalkozások számában számottevő változás nem történt.

Az energiaválság

AZ ENERGIAPIACI ÁRAK MEREDÉK EMELKEDÉSE VESZÉLYEZTETI A VÁLLALATOK VERSENYPÉSSÉGÉT ÉS MŰKÖDÉSÉT

A feldolgozóipar különösen kitett az energiaköltségek emelkedéséből fakadó negatív következményeknek.

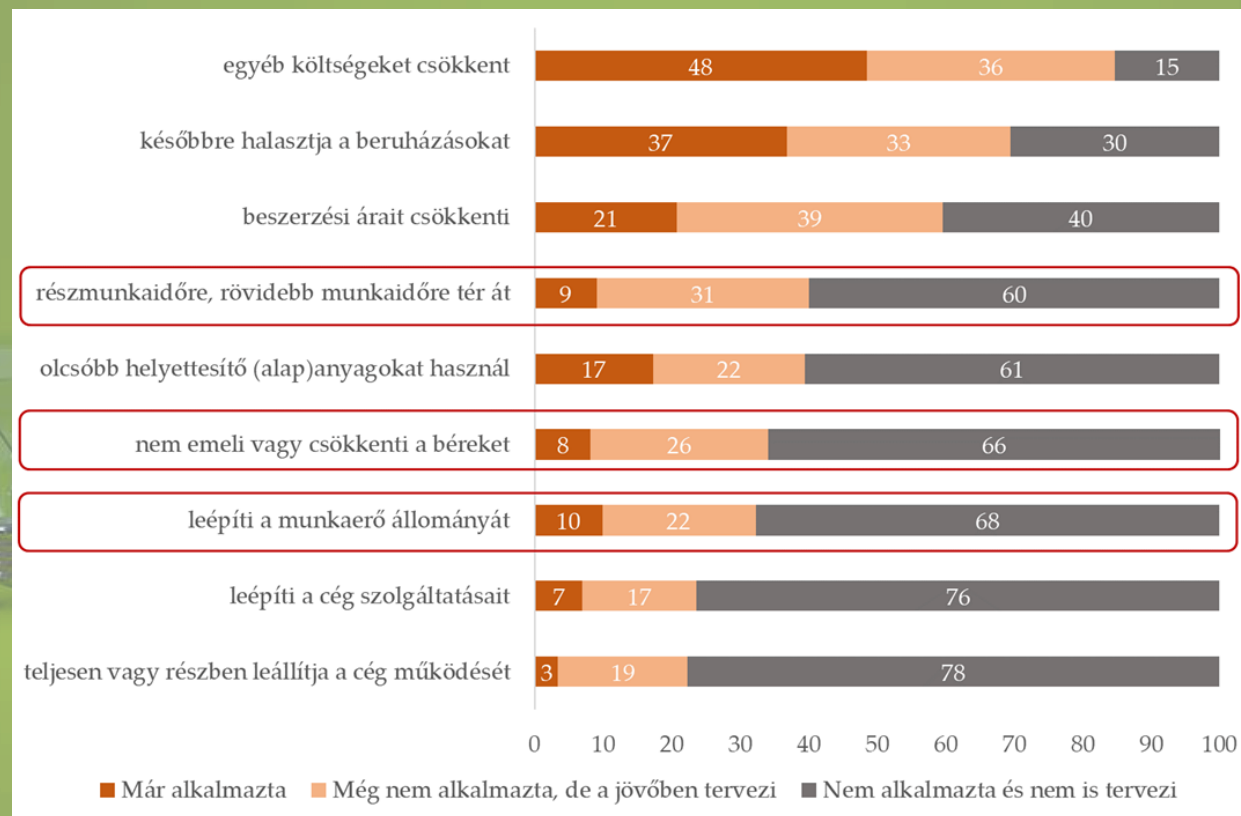
- A feldolgozóiparon belül elsősorban a termelési lánc alján lévő termékeket gyártó szakágazatok érintettek.
- Az ellátási lánc alján lévő magyar kkv-k likviditási helyzete nyomás alá kerülhet az új gázévtől (október 1.), így az energiaárak emelkedése könnyen csődhullámot okozhat.
- Fennáll annak veszélye is, hogy az ellátási láncban lévő magyar kkv-k versenyképessége már rövidtávon romolhat ami az ellátási láncban történő lecserélésüket okozhatja.
- Az **exportpiaci versenyképesség** elvesztése hosszabb távú, súlyos következményekkel járhat.

Nyersanyag és alapanyag hiány

- A **nyersanyag piacokon** a világgazdaság lassulásától, a recesszió fenyegetésétől, a spekulációs visszaélésektől való **félelem érződik**, ám a tényleges fizikai **áruhiány**, az **ellátási láncok felborulása**, a globális **termelés visszaesése**, a **szállítási költségek** drasztikus drágulása még inkább befolyásolja a hangulatot és **nyomja az ipari inflációt felfelé**.
- A **termelői szektor anyag hiánnyal küzd**. A kulcsfontosságú **nyersanyagok ára** a szankciók hatására, az üzemanyagárak emelkedésére, a kedvezőtlen időjárásra tekintettel a jövőben még **tovább fog emelkedni**. Amin az **alacsony befektetési hajlandóság** és a **szűkülő és dráguló forrásbevonási lehetőségek** tovább rontanak.
- Az **ipari termelői árak** 2022 augusztusában az egy évvel korábbihoz képest **43,4%-kal nőttek**.
- Az energiaárak meredek emelkedése mellett az **alapanyagok drágulásának és a forint gyengülésének is árfelhajtó hatása volt**.
- Az **ipari termelő árak emelkedésének dinamikáját követi** kis átfedéssel a **fogyasztói árindex**, ami az augusztusi adatokat figyelembe véve az év végére meghaladhatja a 25-30% közötti tartományt.

Az energiaárak növekedésének hatására bevezetett vagy tervezett kiadás csökkentő lépések

Forrás: GVI

Leépítést kiemelkedően magas arányban alkalmaznak vagy terveznek alkalmazni a szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás ágazatban működő cégek

Az energiaárak növekedésére reagálva az átlagosnál nagyobb arányban halasztották el a béremeléseket vagy csökkentették a béreket/ juttatásokat.

Széchenyi Kártya Program

A nemzetgazdaság stratégiai eszköze, abszolút sikertörténet a KKV finanszírozási piacon.

Két évtizede folyamatosan bizonyító piaci termék.

2020. tavasza

Új Krízishitel
konstrukciók
bevezetése

2021. július

Újraindítási
hitelek
(GO!)
bevezetése

2022. augusztustól

SZKP MAX
konstrukciók

Széchenyi Kártya Folyószámlahitel MAX-on belül Széchenyi Energiakártya

- Szabad felhasználású folyószámlahitel
- Fix **1%** nettó kamat/év
- 1 éves futamidő

Széchenyi Beruházási Hitel MAX-on belül

- **Energiahatékonyság javítására, illetve technológiaváltás segítésére:**
- Fix **0,5%** kamat/év
- Max. 400 M Ft

Energiaintenzív KKV-k részére beruházási hitel a Széchenyi Kártya Program MAX keretében.

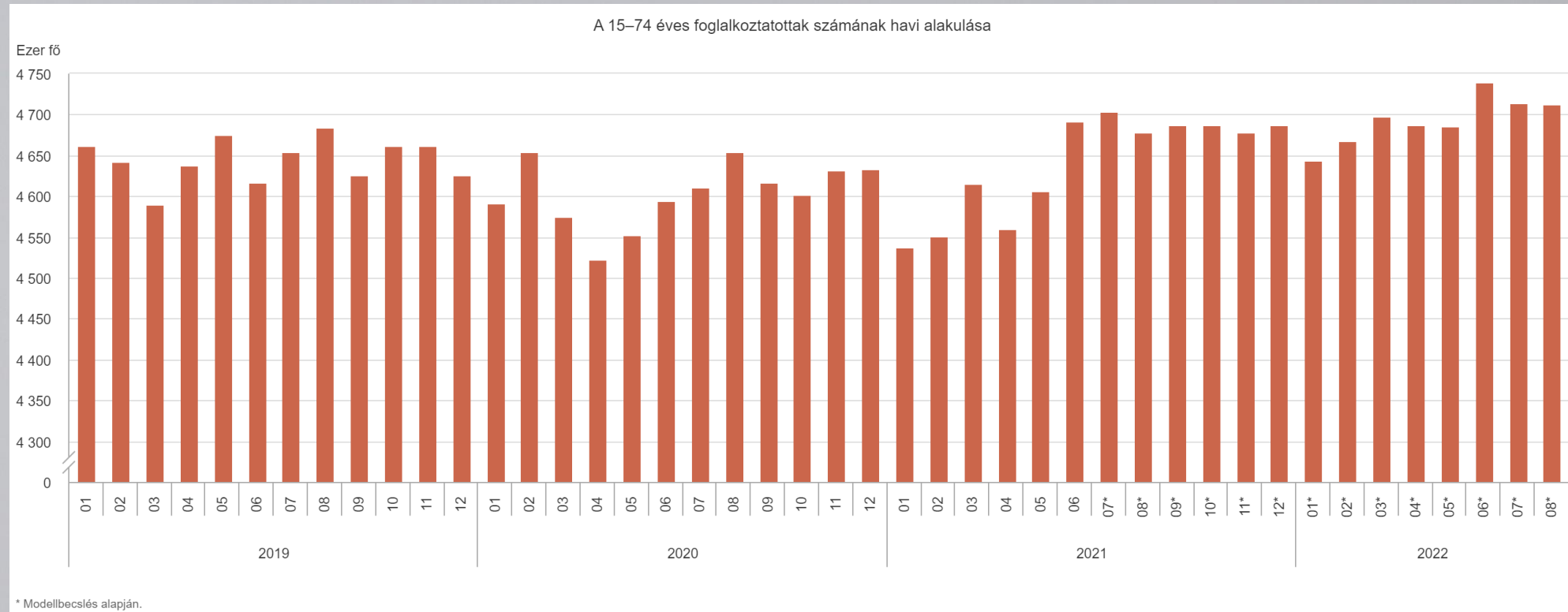
2021-2022. években: a vállalkozói elért messze meghalad minden korábbi eredményt:

Az SZKP GO! és SZKP MAX több mint

71.000 db hitelkérelem került

befogadásra több mint **2680** Mrd Ft összegben.

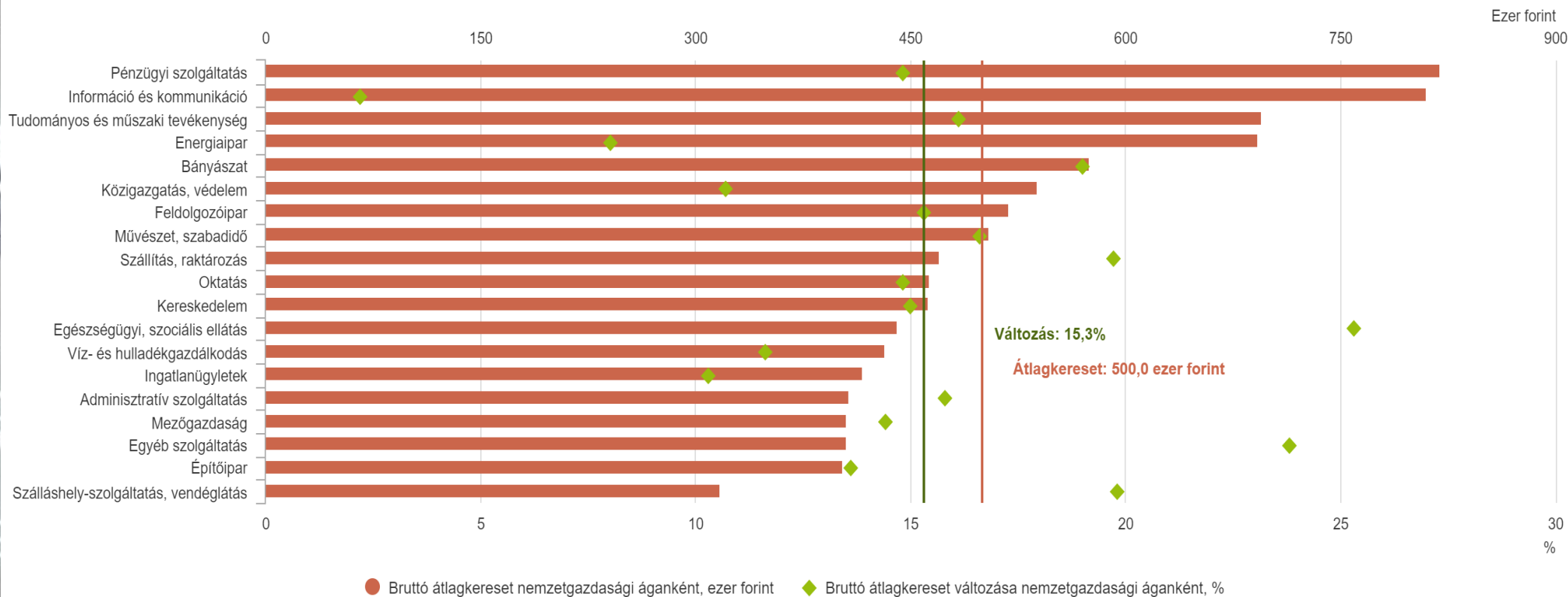
Munkaerőpiac

A 2022. április–júniusi időszakban a foglalkoztatottak átlagos létszáma 4 millió 693 ezer főt tett ki, amely 74 ezerrel több, mint az előző év azonos időszakában.
A foglalkoztatás szintje a fővárosban volt a legmagasabb (79,5%), míg a legalacsonyabb érték (68,8%) Észak-Magyarországot jellemezte.

Munkaerőpiac

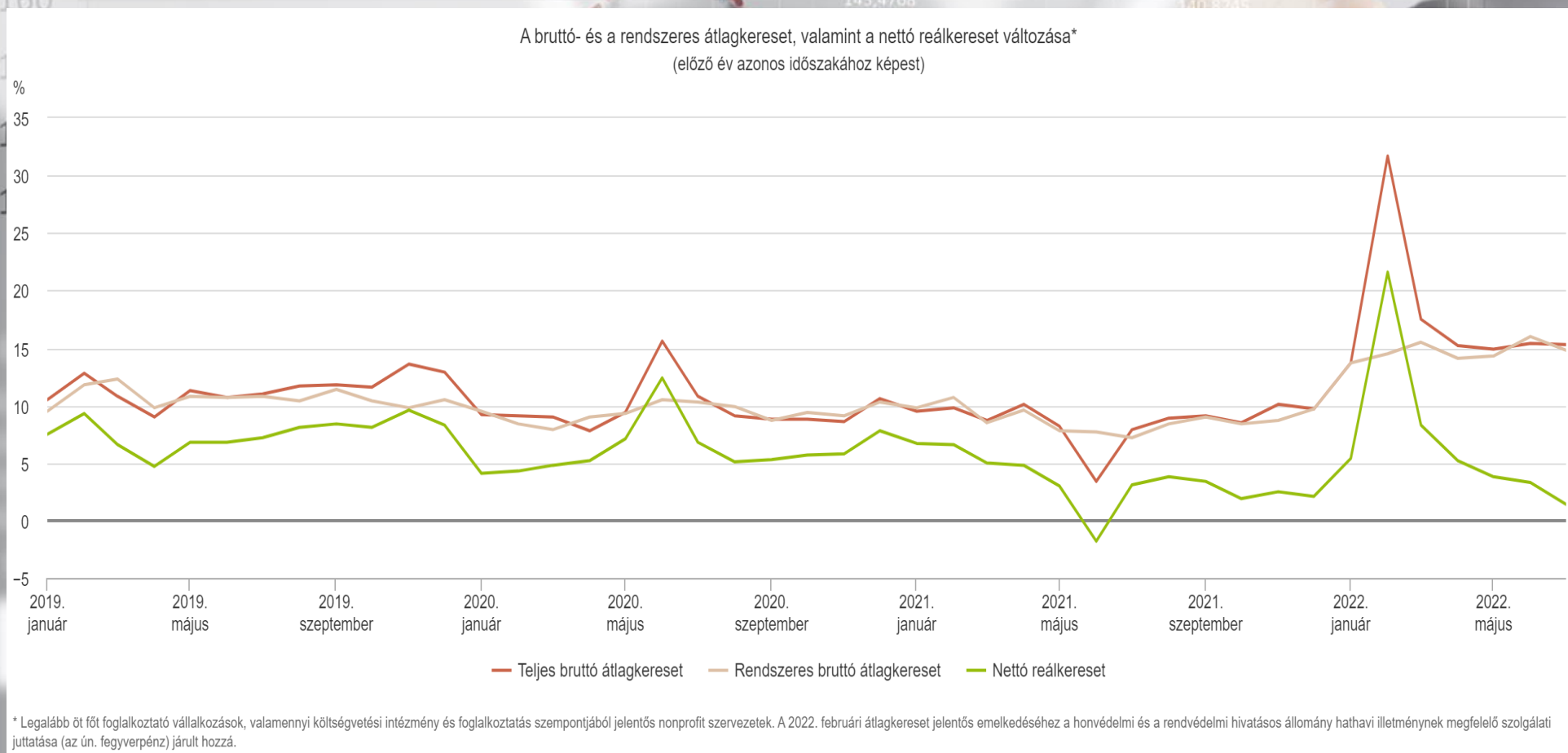
A teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete és annak változása az előző év azonos időszakához képest nemzetgazdasági áganként, 2022. július*

* Legalább öt főt foglalkoztató vállalkozások, valamennyi költségvetési intézmény és foglalkoztatás szempontjából jelentős nonprofit szervezetek.

2022 júliusában a teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete 500 000 forint. A bruttó átlagkereset 15,3%-kal, a nettó átlagkereset 16,0%-kal magasabb volt, mint egy évvel korábban.

Munkaerőpiac

Az infláció megeszi a bruttó keresetek növekményét, ami a reálkeresetek növekedését gátolja

Minimálbér szerepe

A munkavállalók többségét KKV-k foglalkoztatják jellemzően minimálbéren vagy garantált bérminimumon, ellenben a GDP jelentős hányadát a jóval kevesebb munkavállalót foglalkoztató nemzetközi nagyvállalatok termelik jóval az átlag feletti vagy környéki bruttó fizetésért, amit a jóval magasabb termelékenységnek köszönhetnek. A megváltozott munkaerőpiaci helyzet miatt **a legkisebb kötelező keresetek szerepe egyre inkább formálissá válik a magyar gazdaságban.**

A **reál gazdaságban** a minimálbér szerepe egyre inkább az adó bevételek megállapításának eszközeként funkcionál, mintsem valós bértárgyalási alapjaként.

A **közsférában** a minimálbér és garantáltbér minimum szerepe inkább van jelen egyfajta kiindulási pontként, beralapként, amit alapul lehet venni a már kialakított életpálya modellek esetében. TOVÁBBÁ ehhez vannak kötve a különböző egészségbiztosítási és szociális ellátások is.

Kihívások-Az általánossá váló munkaerőhiány

Legfőbb okai:

- Rossz demográfiai mutatók
- Nyugat-európai beruházások igénye az olcsó munkaerő iránt
- Élőmunka igény tartóssága
- Automatizáció és robotizáció hazai lemaradása
- Dinamikusan növekvő bérszínvonal költsége
- Alacsony iskolai végzettségűek aránya, a munkaerő-piaci kereslet és kínálat illeszkedési problémái
- Gyenge országon belüli munkaerő mobilitás, külföldi munkavállalási hajlandóság
- Oktatási, képzési hiányosságok és lemaradás, amely hosszú távon különösen gondot fog okozni, főként a leszakadó térségben
- Atipikus foglalkoztatási formák hiánya

A gazdasági visszaesés miatt **az új munkavállalók** iránti kereslet valószínűleg csökkenni fog.

A **szakképzett munkaerő** sok területen tapasztalható **hiánya** miatt azonban a vállalatok **valószínűleg arra fognak törekedni, hogy megtartsák a meglévő munkaerőt**, így a foglalkoztatás valószínűleg csak átmenetileg fog enyhén csökkenni.

A szakképzett munkaerőhiány miatt kialakuló növekedés lassulását a vállalatoknak, a munkaerő hatékony felhasználásával kell ellensúlyozniuk.

Lehetséges megoldások:

- A munkaerő-tartalék felszabadítása a versenyszektor részére
- Bérek fenntartható emelése
- Külföldön élők haza csábítása
- Magyar vállalatok külföldi toborzásának támogatása
- Első, második végzettség megszerzésének támogatása
- Élethosszig tartó tanulás ösztönzése
- Digitális és nyelvi készségek fejlesztése

- A közmunkáért fizetett bér és a minimálbér különbségének növelése
- A munkát terhelő közterhek csökkentésének folytatása
- Bérfejlesztés a hiányszakmákban költségek leírásával, adókedvezményekkel
- A felnőttképzésben a hiányszakmák ingyenessé tétele, az oktatási költségek leírhatóvá tétele (TAO kedvezmény)
- Atipikus foglalkoztatás támogatása

Megállapodás Magyarország Kormánya és az MKIK között

Gazdasági értékek és alapvető gazdasági célok lefektetése

2010

2014

2018

2022

Hatékony, eredményes és
bizalmon alapuló együttműködés

EU-s források
allokációja

Vállalati pénzügyi és
-menedzsment
kultúra erősítése

Egyetemi és
vállalati
együttműködés
erősítése

Szakképzés
szerepének
erősítése

A KKV
Stratégia
felülvizsgálata

Vállalkozói
Innovációs Tanács
felállítása

+ SZKP

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

"A közgazdaságtan nem szokott moralizálni, ugyanazért,
amiért az evolúciót sem hatja meg egy állatfaj kipusztulása: egyszerűen csak azt írja le,
ami történik, nem pedig azt, aminek történnie kellene"

(Chris Anderson brit-amerikai üzletember, a TED, szervezet vezetője)